

Izhaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Pesemne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Novejšini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlance naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Državni zbor.

DUNAJ 9. — Zbornica poslancev. — Vlada je v današnji seji predložila dodatno predlogo k državnemu proračunu za l. 1903. Povod k temu so dali mnogi tekoni leta izdani stroški, ki so bili neobhodno potrebni a se jih ni moglo o sestavljanju proračuna predvideti. Svota nakaadno zahtevanih protireščen znaša 1.964.655. I-točasno nudila se je možnost vračunati v proračun še tekoni leta dohodek v znesku 1.549.800 kron, na katere se o sestavljanju proračuna tudi ni računalo.

Ved teh dodatkov izkazuje proračun za l. 1903 1.728.193.063 kron dohodkov in 1.728.190.091 kron stroškov, toraj 2972 kron prebitka. Od zgoraj navedenega pomnoženja potrebščin, ki se tičejo skoraj izključno izrednega proračuna, odpadeta največja dela na šolsko in trgovinsko ministerstvo. Šolsko ministerstvo porabilo je na nje odpadajoči del za pokritje povišanih stroškov obeh (češkega in nemškega) vsučilišč v Pragi, tehn. visokih šol v Pragi in Brau ter nekaterih srednjih in ljudskih šol v Spodnji Avstriji, Štajerski, Dalmaciji, na Tirolskem in Češkem v skupni svoti 234.949 kron. Na trgovinsko ministerstvo je odpadlo en milijon kron in sicer 200.000 kron za udeležitev naše države na svetovni razstavi v St. Louisu in 800.000 kron za razširjenje telefonske mreže.

Ministerski predsednik dr. K. v. e. r. b. e. r. je odgovarjal na razne interpelacije in med drugimi na ono posl. Hortisa (in. tov. glede izjeme mest Trst, Gorica in Pulj iz veljave stavbnega zakona. Minister je odgovoril, da ministerstvo, z ozirom na tozadevno stališče dotičnih vlad, ne more ugoditi želji interpellantov. Odgovarjal je tudi na interpelacijo posl. Spinčiča in tov. glede odnošajev v dekanjski občini.

V odgovoru na interpelacijo posl. Malfattija in tov. glede razpuščenja oziroma prepovedi italijanskih svobodnih vsučiliščnih kurzov v Inomostu odgovarjal je ministerski predsednik, da se je dalje časa v javnosti govorilo o namerovani ustanovitvi svobodnega italijanskega vsučilišča v Inomostu a o tem da se je s čudovito smelostjo kazalo na namero, da se hoče na ta način vlado s pomočjo inozemstva prisiliti v tako rešitev vsučiliščnega vprašanja, ki bi odgovarjala strankarskim željam. Glasom oklica »Società degli studenti trentini« pridobilo se je že 27 italijanskih profesorjev za različna predavanja, ki so se imela otvoriti dne 23. novembra s predavanjem profesorja De Gubernatisa. Po vsem, kar se je prej govorilo in pisalo, bilo je jasno, da se je tu šlo za ustanovitev, čeravno provizoričnega učnega zavoda, svobodnega vsučilišča. V smislu zakonitih določil smejo se privatni učni zavodi ustanavljati le z dovoljenjem vlade in je treba za

predavanja dobiti dovoljenje od lokalnih oblasti, prireditve čitanih predavanj pa je treba pravočasno naznaniti politični oblasti. Prireditelji v Inomostu pa so šli preko vseh zakonitih določil in so sklicali zborovanje za povabljenе goste, za katere zborovanja ni treba dovoljenja oblastev.

Oblast je toraj prepovedala to prireditve oziroma je razpustila otvorjeno prvo predavanje, ko je po zrelem prevdanku prišla do prepričanja, da se projektirani prireditvi nikakor ne more priznati značaja zborovanja po § 2. in sicer z ozirom na njen namen, na značaj prireditve in posebno z ozirom na to, da je bila javno naznanjena. — Nadalje izhaja tudi iz raznih razsedeb najvišjega sodnega dvora in državnega sodišča, da se takega značaja ne more priznavati onim zborovanjem, na katere niso v naprej pozvani individualno določeni gostje, marveč cele kategorije in se dotičnim osebam pozneje vročijo legitimacije. Razven iz teh razlogov formalne naravi, je politična oblast prepovedala zborovanje tudi radi tega, ker se je po priobčenju italijanskega načrta pojavilo med jednim delom inabruškega prebivalstva močno protigibanje in je pretila nevarnost, da bi bilo v slučaju uresničenja tega načrta došlo do resnih spopadov, katere ne bi bilo mogoče preprečiti tudi z razsežnimi varnostnimi naredbami. Za postopanje oblasti so bili toraj merodajni tudi važni obziri glede ohranjenja javnega miru in reda. Z ozirom na vse to menil je ministerski predsednik, da se ne more govoriti o kakem protizakonitem postopanju vlade, pač pa da je bila protizakonitost na strani prirediteljev, katere protizakonitosti se je morala oblast postaviti po robu. Ministerskemu predsedniku se toraj ni zdelo potrebno v tej stvari kaj ukrepati in posebno še z ozirom na to, da mu ni došel nikak rekurz.

Kar se tiče zadnjega vprašanja interpellantov, odgovarjal je ministerski predsednik, da je vlada že ponovno porabila priliko v pomirjevalna pojasnila, da je pri volji in da se potrudila poskrbeti za to, da ponudi na drugem kraju — kjer obstoje predpogoji za miren razvoj italijanskih dijakov — priliko, katero imajo v Inomostu že več let, da bodo mogli poslušati italijanska predavanja. Vlada izpolni to obljubo. Vendar je umevno, da je treba za uresničenje dane obljube skrbnih priprav toliko v zakonodajnem pogledu, kolikor z ozirom na prostore in učne moči, katere še nedostajajo. Zakonodajno delo je že dovršeno in je potrebno le še sporazumljenje z drugimi ministerstvi. Slednjič je menil ministerski predsednik, da izgrede in demonstracije niso ravno pripravne za to, da bi podpirale iskrene in blagohotne vladne namere ter izjavil, da se vlada v svojih lastno-volnih sklepih nikakor ne bo dala motiti po

utikanju nepoklicanih, osobito pa inozemskih šiniteljev.

V odgovoru na interpelacijo poslanca Pfaffingerja glede le delne vporabe za l. 1902. dovoljenih kreditov in glede puščene oddaje investicijske rente, konstatiral je min. predsednik, da se je z oddajo 250 milijonov investicijske rente poskrbelo ne le za izvedenje gradbenega in investicijskega programa za l. 1901. in 1902., marveč tudi za refundiranje 80 milijonov. Z ozirom na razmere, katere je treba upoštevati, bi bilo težko opravičiti in vlada tudi ni zakonito primorana v to, ako bi bila že do leta 1902. podala 487 milijonov, ker ne glede na to, da bi vsled tega postala prevelika napetost na denarnem trgu, bi vsaka prezgodnja oddaja investicijske rente le nepotrebno obremenila državne finance.

Ministerski predsednik je nadalje izvajal, da se je na izvedenju gradbenega in investicijskega programa delovalo z največjo naglico in energijo in vsi dovoljeni tozadevni krediti se niso mogli porabiti radi tega, ker so se mogla velika železniška in predorska dela oddati še le po izdelanju jako težavnih podrobnih načrtov. Koncem tega leta se ostanek kredita za l. 1903., ki znaša 55 milijonov, skrči gotovo na 6.750.000 kron in za leto 1904 bo o naravnem napredovanju del potreben mnogo večji kredit, nego je ta kreditni ostanek z onimi 59 milijoni vred, ki so proračunjeni za prihodnje leto. Slednjič je povdarjal minister, da kredit 49-7 milijona, ki je bil proračunjen za popravilo in spopolnjenje voznega parka (vozovi in stroji) v razdobju od l. 1901. do l. 1903., ne le da je bil popolnoma porabljen, marveč se je v antecipirana naročila porabil in sicer na prožnje prizadetih industrijalnih podjetij tudi ostanek kredita, ki je bil na razpolaganje.

V odgovoru na neko interpelacijo posl. Prochazke in tov. glede nekega članka v »Independentu«, ki je pozivljaj, naj se nabijejo dunajski poslanci, ko pridejo v Trst, menil je minister, da državno pravdnistvo gotovo ni opazilo tako direktnega ačunjanja, kakor to trdijo interpellanti, ker bi bilo sicer dotični članek konfisciralo.

Na interpelacijo glede dijaških demonstracij, ki so se dne 28. m. m. vršile na dunajski univerzi, odgovoril je ministerski predsednik, da so bili redarji primorani nastopiti, ko so se jim demonstranti se silo uprli. Več oseb je bilo zaprtih, 13 redarji so bili ranjeni. Umljivo je, da vprašanje ustanovitve novih univerzitet živo zanima mladino in da narodni moment prihaja pri vročevrni mladini posebno v poštev, ali vendar so oblasti dolžne čuvati javni red ter zabraniti nepoklicanim ustop na parlamentarna tla.

Železniški minister odgovarjal je na interpelacijo posl. Spinčiča in tov. glede po- neral obmolknil, in hči je zrla vanj z isto-tako zmagoslavnim, kakor otožnim pogledom.

»General«, je dejal gusar z nizkim glasom, »trdno sem sklenil, da nikdar ne vzamem ničesar od plena. Toda brezdvomno bo moj delež večji, nego je bilo Vaše pre premoženje. Dovolite, da Vam ga vrnem v drugem denarju...«

Potegnil je kup bankovcev iz glasovirjevega predalčka, katerih pa še štel ni, ter jih izročil markiju milijon.

»Da se nisem mogel radovati«, je nadaljeval, »gledajoči potnike na potu v Bordeaux, to umete... Če Vas torej niso pridobile: nevarnost našega eiganskega življenja, južno ameriški prizori, naše tropične noči, naši boji naslada, da bi zastavo mladega naroda ali ime Simona Bolivarja storili zmagoslavno, torej se moramo ločiti... Čoln in udano moštvo Vas pričakujeta. Upajmo tretjega, še veselejšega svidenja.«

Viktor, še trenotje bi rada videla očeta, je dejala Helena z klubovalnim glasom.

Deset minut več ali manje nas lahko

stavljena zapornice na križiščih, katere tvori nova istrska lokalna železnica s cestami, kakor tudi glede opremljanja vlakov te železnice z varnostnimi napravami. V odgovoru opial je minister nesrečo, katere se je svo-ječasno dogodila na progi te železnice v Žavljah ter je potem pojašnjeval, da so odredbe glede cestnega prometa ob progi nove istrske lokalne železnice zadostne z ozirom na majhno število in zmerno hitrost občujočih vlakov. Tudi bi naprava obcestnih zapornic zahtevala prevelike stroške posebno z ozirom na pomnoženje osebja, ki bi bilo v to potrebno. Kar se tiče rešilnih priprav povdarjal je minister, da se iste, glasom naredbe trgovinskega ministerstva z dne 1. maja 1889. ne hranijo v vlakih, marveč na postajah.

Mej došlimi spisi je tudi interpelacija posl. Spinčiča in tov. glede rabe deželnege slovanskega jezika na okrajnem sodišču v Voloski.

Ko sta potem ministerski predsednik ter železniški minister odgovorila še na razne druge interpelacije in ko so se prečitati dopisi, zapričela se je razprava o nujnih predlogih Mladočeha Forta, Malorusa Romančuka in socijalnega demokrata Ellenboga glede spremembe ustave.

Posl. Fort je utemeljeval svoj nujni predlog z govorom, ki je trajal tri ure in zavzel ves ostali del seje. Koncem svojega govora predložil je govornik načrt nove, na federalističnej podlagi sloneče ustave.

Prihodnja seja bo jutri.

Sklep češkega kluba v prilog spremembi zborničnega poslovnika.

DUNAJ 9. Glasom »Slovanske korespondence« je sklenil češki klub, da dopusti razpravo o spremembi poslovnega reda, ako zapostavijo tudi druge stranke svoje nujne predloge. Načelnik češkega kluba, Pacak, je prijavil ta sklep zborničnemu predsedniku, grofu Vetter-u, kateri je izjavil, da socijalni demokrati, Vsenemci in Malorusi ne zapostavijo svoje nujne predloge v prilog poročilu o reformi poslovnega reda.

Nadomestna državnozbornska volitev na Zgornjem Avstrijskem.

LINC 9. Na nadomestni volitvi iz splošne volilne kurije v volilnem okraju Steyr bil je s 22.112 od 31.014 oddanih glasov izvoljen državnim poslancem župnik Baumgartner.

Iz ogrske zbornice.

BUDIMPEŠTA 9. Szederkenyjeva frakcija je v današnji seji poslanske zbornice nadaljevala s tehnično obstrukcijo. Stavila je spreminjevalne predloge glede zapisnika zadnje seje in zahtevala, naj se trije predlogi iz mesecev aprila in junija čim prej postavijo na dnevni red. Za te zahteve govorili so 4 poslanci Szederkenyjeve skupine in ba-

postavi kaki fregati nasproti. Naj bo. Malo se hočemo pozabavati. Naši ljudje se dolgočasijo.

»Oh, odrinite, oče moj«, je vzkliknila mornarjeva soproga, »in ponesite sestr, bratom in... materi«, je dodala, »te znake, da se jih spominjam.«

Vzela je pest dragih kamenov, kolirjev, biserov, jih zavila v šal iz kašimirja in plašno ponudila očetu.

»In kaj naj jim porečem od tebe?« je vprašal vidno vznemirjen po obotavljanju, ki je je opazal na hčeri, predno je izgovorila besedo mater.

»Oh, morete li dvomiti o mojem sreč?« Dan za dnem molim za njih srečo.

»Helena«, je nadaljeval starček, ogledovaje jo pazno, »ali te ne bom smel zopet videti? Ne izvem torej nikoli, kaj je povzročilo tvoj beg?«

»To ni moja tajnost«, je rekla z resnim glasom. »Če bi tudi imela pravico Vam jo razkriti, bi Vam je vendar ne povedala. Deset let sem trpela neizrečene boli...«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.
Poslovenil K. Z.

V. (68)

Dvojno snidenje.

Ta položaj je nudil nenavadnost, ki ga je iznenadila, vzvišenost strasti in razsodnost, ki je zmedla vse navadne nazore. Hladna, ozkostruna družabna razmotrivanja so ginevala pred to podobo. Stari vojak je vse to čutil in umel, da hčerk nikoli ne zapusti takega življenja toli bogatega kontrastov, tako prijetnega in navdahnjenega z iskreno ljubeznijo. Tudi se ni mogla več, ko je že enkrat brez strahu izkusila nevarnost, vrniti k malenim prizorom boraega in omejenega življenja.

»Ali Vas nadlegujem?«, je vprašal gusar, pretrgavši molk in pogledavši svojo ženo.

»Ne«, je odgovoril general. »Helena mi je povedala vse. Vidim, da je izgubljena za nas.«

»Ne«, je dostavil gusar živahno. »Še nekaj let in zastaranje mi dovolj povrnitev na Francosko. Če je vest čista in če je človek, ki je krail Vaše socijalne zakone, ubogal...«

Obmolknil je, kakor bi ne bilo vredno, da se opraviči.

»In kako se ne morete kesati novih zločinov, izvršenih vpričo mene?«, je vprašal general, prekinivši ga.

»Živil nimam«, je odvrnil gusar mirno.

»Toda, če bi jih izkrcali na obrežju...«

»Prestrigli bi nam s kako ladjo pot, in mi bi ne prišli v Chile.«

»Predno bi bili oni iz Francije obvestili španske admiralstvo...« je dejal general prekinivši ga.

»A Francija bi štela to v zlo, da se je mož, katerega zasledujejo še kakor zločinca polastil ladije, ki so jo najeli prebivalci iz Bordeauxa. Vrh tega: niste-li tudi Vi včasih sprožili na bojišču kak top preveč?«

Po gusarjevem pogledu užgan je ge-

ron Kaas, član ljudske stranke. Ministerski predsednik grof Tisza je izjavil, da bi o navadnih razmerah ne imel ničesar proti tem zahtevam. Sedaj pa, ko so najnujnejše državne potrebe nerešene, ko vsaka zapravljena minuta provzroči deželi in neštevilnim državljanom veliko škodo, bila bi izpolnitev želj opozicijskih govornikov popolnoma krivična. Ako obstrukcija prestane s tem škodljivim neutemeljenim bojem, dopusti govornik rad razpravo o njenih predlogih.

Szederkenyijeva skupina povzročala je čitanju interpelacij velikih težkoč, ker je tirjala za določitev časa, kedaj naj se preberejo interpelacije, troje glasovanj. — Na to je zbornica prešla na dnevni red t. j. v nadaljevanje razprave o vojni predlogi.

Posl. Kubik je na kratko utemeljeval odklonitev rekrutne predloge ter šibal germanizatorična stremjenja v skupni vojski. — Po posl. Kubiku je govoril grof Teodor Batthyany, ki je utemeljeval svoj izstop iz liberalne stranke ter pozdravljal s toplimi besedami vedenje Košutove stranke, ki olajšuje razmotanje sedanjega političnega položaja. Sklepom je govornik izjavil, da sprejme vojno predlogo na sploh in v podrobnostih.

Ob 1. uri pop. je predsednik odredil odmor. Po odmoru je govoril Pavel Kovacs (Szederkenyijeva skupina) v obstrukcijski-stišni svrhu do 3. ure.

Na to je pričela zbornica razpravljati o interpelacijah. Posl. Nikolaj Gabanyi je stavil do domobranskega ministra sledečo interpelacijo: Je-li honvedski minister pripravljen priznati, da je zadržavanje tretjeletnikov nezakonito ter da se je hotelo s tem le nasilno upliviati na opozicijo? Hoče-li nadalje honvedski minister odrediti, da bodo tretjeletniki odpušteni domov ter da se opusti namero glede pozivanja nadomestne rezerve na aktivno službovanje začetkom januarja?

Posl. O. Koliczany je stavil na ministerskega predsednika sledečo interpelacijo: Je-li ministerskemu predsedniku znano, da nadaljujejo pooblaščenec avstro-ogrske in italijanske vlade razprave v svrhu pripravljanja avstro-ogrske-italijanske pogodbe, da si tirja § 4. zakonskega člena 30. iz l. 1899, kakor predpogoj takih pogajanj novi avtonomni carinski tarif, ki ni še dogotovljen? Ako je ministerskemu predsedniku to znano, vprašuje interpelant: 1. v kakem okviru se nadaljujejo ta pogajanja; 2. smatra-li min. predst. to nadaljevanje pogajanj o trgovinski pogodbi združljivim z izrečno prepovedjo § 4. zak. člena 30. iz leta 1899; 3. kaj namerava ministerski predsednik odrediti, da se nadomesti v smislu omenjenega zakona carinski tarif z novim avtonomnim carinskim tarifom, ki bo v popolni meri varoval poljedelske in industrijske interese obeh državnih polovic. Do tedaj ne samo da se ne sme nadaljevati ta pogajanja, nego ne sme se sklepati nikakih onvernih dogovorov.

Vse interpelacije bile so odkazane dotičnim ministrom. Ob 3. uri je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo jutri z dnevnim redom: nadaljevanje razprave o vojni predlogi.

Cesarjev prihod na Dunaj.

DUNAJ 9. Cesar je došel ob 6.50 zvečer iz Walsea semkaj ter se podal v grad Schönbrunn.

Občni zbor delničarjev Schuckertove tovarne.

DUNAJ 9. Na občnem zboru avstr. Schuckertove tovarne bili so vsprejeti predlogi upravnega sveta, glede razdeljenja 4% dividende in 3% naddividende. Nadalje je občni zbor sprejel predloge glede prevzeta dunajske podružnice firme Siemens & Halske in glede povišanja akcijskega kapitala na 18 milijonov kron in slednjič predlog glede spremembe dosedanjega naslova firme, naslov: »Österreichische Siemens-Schuckertwerke« in tozadevno spremembo pravil.

Železnični promet zopet vzpostavljen.

BELJAK 9. Ves obrat na železniških progah Beljak-Pontafel in Trbiž-Ljubljana je zopet vzpostavljen. Osební promet je bil sploh pretrgan le na kratkem delu proge železnice v zilski dolini.

Novi grško-katoliški škof.

RIM 9. Papež je škofom v Velikem Varaždinu imenoval monsr. Radu.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 9. (Proračunska razprava). Drž. tajnik, baron Stengel je obžaloval, da mu ni mogoče predložiti razveseljivega proračuna. — Primanjkljaj v letu 1902 je iznašal 30.725.000 mark in sloni več na zmanjšanju dohodkov, nego na zvišanju stroškov.

Stroški so se povišali na 8 $\frac{1}{4}$ milijonov mark. Dohodki pa so se znižali za 22 milijonov mark in sicer večinoma glede zmanjšanja dohodkov na carini sladkorja. Obračun za leto 1903 konča s primanjkljajem na 20 milijonov mark. Državni tajnik je podal na to pregled fonda za invalide. Vsled neugodnega finančnega položaja — nadaljeval je baron Stengel — moglo se je le najslabše plačanim poduradnikom zvišati plačo. Za leto 1904 bo potrebno posojilo 2—4 $\frac{1}{4}$ mil. mark. Baron Stengel je slednjič izrazil nado, da pride med večino do sporazumljenja glede te predloge. Govoril je še poslanec Schädler, na kar se je razprava prekinila in bo nadaljevala v jutrajšnji seji.

Proračunska razprava v italijanski zbornici.

RIM 9. (Komora) Luzzatti je v finančnem ekspezu izjavil, da je proračun za l. 1902/3 izkazal 69.713.000 lir prebitka. Za leto 1903/4 proračunjen je prebitak 6.000.000. Razlika med prvim in drugim izhaja iz tega, ker je carina na uvoz žit vsled letošnje izvrstne letine proračunjena le na 34 milij. lir. Karakteristično na državnem gospodarstvu v Italiji v zadnjih letih je dejstvo, da se je obvarovala novih dolgov.

Luzzatti govoril je nadalje o studijah carinske komisije, ki so dovedle do projekta o reviziji generalnega tarifa v omenjenem zmi-slu po izključno tehničnih načelih. Vlada ne namerava uvesti nikakih bitstvenih sprememb v carinski upravi in nameruje znižati carino na petrolej za polovico, kakor tudi davke na druga mineralna olja. Glede vprašanja konverzije je izjavil minister, da od-tegne zakonski načrt, katerega je njegov prednik uložil in ki shvača razne načine konverzije, ter da nadomesti ta zakonski načrt z drugim.

Predlogo glede vprašanja konverzije 5% rente in 3 $\frac{1}{4}$ % predložil minister še-le tedaj, ko bodo v to dovršene vse priprave. Konverzija 4% rente ne povzroči nikakih težkoč. Slednjo operacijo bo država lahko izvedla brez pomoči inozemstva. Pač pa bo važno sodelovanje inozemstva za konverzijo 4% rente, ki ima mednarodni značaj.

Izvajanja ministra Luzzattija je zbornica poslušala z veliko pozornostjo ter ga večkrat prekinila odobravanjem. Ko je minister dovršil mu je priredila zbornica prisrčne ovacije. Ministri kakor tudi mnogo vladnih in opozicijskih poslancev so mu živahno čestitali.

Volilna pravica žensk v norveški zbornici.

KRISTIANIA 9. Storting (Zbornica poslancev.) je odklonil predlogo glede podeljenja volilne pravice ženskam.

Demisija srbskega finančnega ministra.

BELGRAD 9. Finančni minister Radovanović, ki je včeraj na prošnjo vlade preklekal svojo demisijo, je ta preklic zopet preklekal. Ministerski predsednik je v današnji seji skupščine priobčil demisijo finančnega ministra.

Smrt kardinala Herrero.

MADRID 9. Nadškof v Valenciji, kardinal Herrero, je umrl.

Spor med Rusijo in Korejo.

LONDON 9. Reuterjeva pisarna javlja iz Tokija: Močna ruska eskadra, sestavljena iz 8 vojnih ladij, med katerimi ste dve pravega reda, priplula je v Kemulpo. — Sodi se, da hoče Rusija na ta način podpreti svoj odpor proti otvoritvi pristanišča Jougamfo. Trdi se, da je Rusija zapretila Koreji, da izkree 3000 mož, ako ista ne bo hotela poslušati njene opomine.

Omejitev izdelovanja bombaževine.

FRANKFURT n/M. 9. »Frankfurter Zeitung« poroča iz New Yorka: 5/6 najjužnejših tovarnarjev bombaževin izvolili so odbor, ki se ima s severnimi tovarnarji bombaževin pogajati glede omejitve produkcije.

Z občnega in javnega zbora

političnega društva »Edinost« dne 8. decembra 1903 pri sv. Ivanu.

Pozdravni govor predsednika.

Predsednik pol. društva »Edinost«, go-spod profesor Matko Mandić je pozdravil zborovalce približno tako le:

Slavni zbor! Pozdravljam vas v imenu odstopajočega odbora političnega društva »Edinost«. Predstavljam vam dvojico odličnih gostov, došlo iz tužne Makedonije, da vam sporočita nekoliko o težkem položaju naših slovanskih bratov. (Viharni živio-klici.)

Predstavljam še druga mila nam gosta, g. poslance A. Saneina in župana dične narodne občine dolinske, g. Pangercs.

Odstopajoči odbor vas je povabil danes semkaj, da vam položi račun o svojem delovanju za namene društva v minolem letu. Delovanje našega političnega društva v minolem letu se je razvijalo ob raznih važnih povodih, izlasti pa ob tržaskih občinskih, oziroma deželnozborskih volitvah. Znano vam je, da smo Slovenci na teh volitvah sijajno zmagali v vseh šestih volilnih okrajih naše okolice. Ta naša zmaga je tem znamenitejša, ker je to prvič, da imamo vseh šest okoličanskih mandatov v svojih rokah, da je torej tržaska okolica zastopana le po slovenskih svetovalecih oziroma poslancih. (Ploskanje in živio-klici.) Ta vspeh priča, da je odbor znal voditi borbo, da je postopal odločno ali tudi previdno. Znamenit dogodek v življenju tržaskih Slovencev v minolem društvenem letu je bilo otvorjenje »Narodnega doma« pri sv. Ivanu. Delovanje političnega društva »Edinost« pa se je raztezalo tudi na severni del Istre, ker je nam v dolžnost, da gremo na roko Slovincem in Hrvatom v Istri v njih težavni borbi za obstanek. (Burno pritrdjevanje.) Naše društvo je delovalo na politično-narodnem, šolskem in narodno-gospodarskem polju. Potegovalo se je za jezikovne pravice našega naroda in je v tem pogledu želo lepih vspehov na našem deželnem sodišču, kjer je po vztrajnosti naših slovenskih odvetnikov pravice za naš slovenski jezik. (Ploskanje in živio-klici.) Društvo je delovalo na gospodarskem polju. O tem priča organizacija po naši okolici, kjer so se ustanovila že mnoga gospodarska društva.

Na to je govornik oistro kritikoval postopanje sedanje vlade nasproti Slovincem in se je o tej priliki spominjal smešne in neresnične trditve naših nasprotnikov, češ, da so Slovenci Benjamini vlade, dočim je resnica ta, da nas ista tlačí, kjer le more. Govornik je omenjal, da je sedanji redarstveni ravnatelj rekel baje nekoč, da Slovenci začnajo sleherni shod z vsklikom: »Živela Avstrija!« — in je govornik vskliknil na to: »Danes pa bi si jas ne upal predstaviti se vam s takim vsklikom!« (Viharni mej-klici. Burno pritrdjevanje.) Na tem nismo krivi mi in niste krivi vi. Vladni zistem je tisti, ki nam je ogorčil čustva in vžil strupa v srca. Vlada žanje le vspehe primerne nje postopanju. (Frenetičen aplavz. Odobravanje od vseh strani.)

Novi poskusi za saniranje avstrijskih parlamentarnih odnošajev.

Optimisti, to je tisti ljudje, ki so tako srečni, da imajo na sebi ta božji dar, da se vedno nadejajo čemu boljšemu, ti čutijo te dni zopet kakor svežo zdravilno pomladanjo sapo! Oživlja jim nada, da naš bolnik, ki mu pravimo parlamentarizem vendar le okreva zopet, da teška bolezen, o kateri sodijo drugi ljudje, da more zaključiti le se smrtjo, vendar krene na bolje.

Od kod to oživljenje dobrih nad? Blagoslovljen bodi krščansko-socijalni poslanec Schräffl iz »vskladar zvestega Tirola«, ki je se svojim predlogom v zbornici te dni te dobre nade. Predlagal je, da se vprašanje poslovnega reda naše poslanske zbornice spravi na dnevni red in da se stvar reši najnujnim potom. Mož je brzkone menil tako spremembo poslovnega reda, da ne bi bilo možno več tako lahko ovirati in preprečati normalnega delovanja našega parlamenta, ali bolj natančneje povedano, da se nekoliko zagradi pot do — obstrukcije.

Poslanec Schräffl mora biti pravi otrok areče, kajti posrečilo se mu je nekaj nena-vadnega fenomenalnega, da se že »rajstareji ljudje« v našem parlamentu ne spominjajo na kaj takega: njegov predlog so prijazno pozdravljali od desne in leve. Neprijazne obraze je delalo le par malih skupin, kakor n. pr. Vsenemei in socijalni demokratje.

Optimisti sodijo torej tako-le: če velika večina zbornice smatra Schräfflov predlog potrebnim in umestnim, potem mora to svojo voljo pokazati tudi s praktičnim činom. Torej prememba poslovnega reda poslanske zbornice v zmi-slu, da se nekoliko oteži oviranje normalnega parlamentarnega delovanja — ta ima prinesti zdravilo za naš bolni parlament! In navidezno dobiva stvar tudi konkretnije oblike. V poljskem »kolu« so imeli že razpravo o tem. In tudi v taboru nemške ljudske stranke se baje pridno bavijo s tem sredstvom za saniranje zastrupljenih parlamentarnih razmer. Stališče, ki so

je zavzeli gospodje v poljskem »kolu« na-sproti akciji posl. Schräffla, je seveda — drugače tudi ni bilo pričakovati od teh gos-podov — povsem prijazno. Vsi govorniki so le »najvselejše« pozdravljali namerovano spre-membo poslovnega reda in vitez, preznani — vitez Jaworaki kar ne more čakati trenotka, ko bo zbornica res razpravljala o tej spremembi. Poljsko »kolo« da mora vse po-skusiti, da pride ta predmet enkrat v raz-pravo.

V kolikor prihajajo v poštev Poljaki, bila bi torej stvar v najlepšem tiru in v kolikor je odvisno od teh politikov so ro-znate nade optimistov opravičene.

Če pa nastavljam uho nekoliko bližje glasovom iz nemškega tabora, se kršijo nade za nekoliko stopinj. Nemško-nacionalna ko-respondenca, ki je glasilo nemške ljudske stranke, javlja sicer, da tudi oni pozdrav-ljajo z radostjo vsaki poskus za ozdravljenje parlamenta in priznavajo potrebo reforme poslovnega reda. Ali temu »vselemu po-zdravljanju« in »priznavanju« pridodevlejo neke klavzule, ki kažejo, da je veselje in priznavanje le pogojno. Kakor vedno so Nemei tudi ob tej priliki neiskreni. Prizna-vajo potrebo, ali izražajo dvome, da-li je ravno sedanji moment primeren za tako akcijo. Ugibljejo tudi, da li ne bi se mogel namen doseči brez spremembe poslovnega reda, tako, da bi se načelniki strank dogo-vorili v to, da se odpravi grda nepristojnost z nujnimi predlogi?! Ni težko umeti razloga temu dvoumnemu vedenju nemških strank. Oni so sicer res silno zavzeti za redno parlamentarno delovanje, dokler — je to delovanje tako, kakor je hočejo imeti oni; oni so res strogi nasprotniki obstrukcije, dok-ler — obstruirajo drugi! Čim pa gre za to, da bi se onemogočila vsaka obstrukcija, torej tudi nemška, tedaj že iščejo vseh možnih ovinkov, da se izogibljejo rešitvi vprašanja. Tako je bilo vedno, tako bo brž-kone tudi sedaj. Ne bodo govorili tega, ali vse njih manevriranje bo merilo na to: da bi obstrukcija ostala privilegij nemških strank!! Menimo torej, da tudi to pot opti-misti ostanejo na strani onih, ki so se — motili.

Dogodki na Balkanu.

Iz Carigrada javlja brzjavka, da sta poslanika Avstro-Ogrske in Rusije prijavila turški vladi ona dva civilna agenta, ki bosta imela nadzorovati izvajanje reform v Makedoniji. Rusija je predložila generalnega konzula Demerika, Avstro-Ogrska pa generalnega konzula Müllerja.

Kdor ne pozna stare taktike turških na-vihanih diplomatov, ki vedno obljublajo in nikdar ne izpolnjujejo, bi morda menil, da se sedaj bliža čas resnega izvajanja reform v Makedoniji. Stare skušnje pa uče, da bi bilo silno neprevidno, ako bi se udajali takim nadam. Oba »civilna agenta« naj nadzoru-jeta! Tu se nam usiljujete najprej dve vprašanji: k o g a n a j n a d z o r u j e t a in kakovo moč in oblast bosta imela na tej kontroli, da bosta svojim eventualnim prigovorom mogla pomagati do praktičnih učinkov? Ona dva bosta mogla predlagati svoje prigovore pred visokimi turškimi or-gani. In če ti ne bodo hoteli slušati njiju prigovorov, ker dobe morda iz Carigrada takih tajnih dokazov, s kakimi sredstvi jih bosta mogla siliti v to?! In denimo tudi slučaj, da bodo ti viši organi imeli pošteno voljo, kaj pa potem, če se jim pa ne bodo hoteli pokoriti oni nižji organi, ki naj bi bili neposredni izvrševalci reform, ker bodo ti poslednji vedeli, da v Carigradu ne žele ni-kakih reform, da se torej nima ničesar hu-dega bati oni, ki prepreča izvajanje reform?! Mnogo, vse je torej zavisno od tega, kakova tajna navodila dobe turški upravni organi v Makedoniji iz Carigrada?! A s tem je računati kakor z gotovo stvarjo, da iz Carigrada ven ne bodo posebno silili v izvajanje reform. Do takega resničnega izvajanja pride le tedaj, ako je vlasti izsilijo s silo! Od turških reform ni pričakovati rešitve makedonskega vprašanja in prihodnjo pomlad bodo zopet pele puške ustašev. Pa saj menda tudi vlasti same ne goje posebnih nad glede svoje reformne akcije. Ravno kar prihaja na primer z Dunaja poro-čilo, da se je na dunajski borzi razširila vest, da Avstrija pripravlja mobilizacijo veli-kega dela svoje vojske, kateremu bodo vele-vali nadvojvoda Oton, general topništva Waldstätten in brzkone general Rheinländer. Kakor rečeno: če je ta vest resnična, bi

kazalo, da tudi Avstro-Ogrska in Rusija ne pričakuje ničesar od turških reform.

Položaj na skrajnem Vztoku.

Berlinski »Lokalanzeiger« priobčuje razgovor z neko visokostjo črno v Rusiji o položaju na skrajnem Vztoku. Kar pripoveduje je zelo zanimljivo, ali ni novo, ker vemo vsi že davno. Pripoveduje namreč, da eden sovražnosti, ki je zaplaval v Japonski proti Rusiji, netijo iz Angležke. Kar pišejo japonski listi, da je le odmev iz angleških listov. In, kakor smo javili, je nastopilo v Japanu nekako stremenje in skušajo, da bi se mirnim putem sporazumeli z Rusijo.

Tudi med Rusijo in Kitajcem se menda pripravljajo mirni sporazumljeno glede Mandžurije.

Dnevne novice.

Pogreb Ivana Pavliča. Iz Črnikala nam poročajo: Šrno občino dekanstvo je zadel hud udarec s smrtjo nje uzonega župana Ivana Pavliča. Vseobča žalost na toli britki izgubi je prišla do izraza povodom pogreba pokojnikovega. Ta se je vršil v nedeljo. Kakor da je hotela tudi narava dajati odmeva žalosti v naših srcih, bilo je ves dan tiho grdo poznojesensko vreme, ki obtežuje človeka s toli mučno melanholijo. Ves dan je bil dež, spremljan od viharjev. Ali vsa ta neugodnost vremena ni ovirala občinarjev in drugih spoštovateljev pokojnika, marveč so se zbrali v velikem številu, da skažejo poslednjo ljubav spoštovanemu pokojniku. Med udeleženci na pogrebu je bilo tudi več odličnjakov. Bilo je zastopno okrajno glavarstvo kopersko po gosp. tajniku Kregau-u, ki je sporočil občini sožalje v imenu tega glavarstva. Dalje so bili navzoči: g. okrajni šolski nadzornik z več gospodi iz Kopra, zastopniki duhovščine in učiteljska. Došlo je mnogo sorodnikov in znancev pokojnikovih. Med temi jih je bilo tudi iz tržaške okolice. Tudi iz ljubljanske okolice je došlo nekaj intimnih prijateljev. Največ je bilo seveda domačih občinov. Narod je pokazal tako na najlepši način, kako je cenil pokojnika v njega življenju in kako blagoslovlja sedaj njegov spomin.

Pokojnik naj počiva v miru v zemlji slovenski, katero je toliko ljubil! Občini pa želimo, da dobi župana, ki bo vreden naslednik pok. Ivanu Pavliču, župana, ki bo vodil občino po jasnih izglelih nesebičnega in požrtvovalnega Ivana Pavliča: v znamenju mejebojne ljubavi za obči blagor!

To je naravnost kruto! Celjska »Domovina« pripoveduje o slučaju, ki je tako kriče izgled mržnje izvestnih e. k. političnih uradnikov do našega siromašnega slovenskega ljudstva, da treba nekakega duševnega napora, predno more človek verovati v možnost takih razmer.

V Veliki Pirešici živi kmet Janez Cokan. Mož je gluh. Za to ni nič čudnega, da se je nekega dne pregrešil zoper cestni red, tem, da se ni pravočasno izognil nekemu mogočnemu gospodu, ki je bil slučajno okrajni komisar p. Rajakovica. Za ta »zločin« je ta človekoljubni gospod komisar naložil siromašnemu kmetu nič manje in nič več nego 100 K globe, čitaj in izgovori: sto kron!! To je strašno! Še par takih glob in zaplenjeno bo kmetu — ker mož nima dosti — vse premoženje. Minister za notranje stvari dr. Koerber izdaja vsaki hip lepe in frazaste naredbe, s katerimi pripoveduje svojim podrejenim, kako naj bodo povzodi na pomoč prebivalstvu. Vsekokrat, ko je kakov takov koncept izletel iz pisarne dra. Koerberja, preliva se celo morje črnica (več ali manje oficioznega in — nemškega) v čast in slavo njega, ki toli energično zastavlja svoje paro in svojo ministersko avtoriteto v ta namen, da v večji upravi pridejo do veljave njega humanna in modernega načela. V praksi pa isti njega uradniki postopajo — ne da bi se jim bilo bati, da jih kdo pozove na odgovor — kakor govore tistih 100 K, ki naj jih plača siromašen kmet za njegovo predrznost, ki obstoji v temu, da je mož — gluh!

Sadovi germanizacijskega šolskega sistema. V Slovenjem Gradcu na Spodnjem Štajarskem imajo ljudsko šolo po ukazu in volji germanizatorskega sistema. Vapehi pouka v tej šoli morajo biti fenomenalni. Četbi ne bila stvar tako žalostna, smeja bi se morali, da bi se nam trele vse kosti, ko čitamo v »Domovini«, nekoliko izglehov, kako v rečni šoli prevajajo otrokom iz nemščine na slovenščino. Ker petelinovi roži

Nemci pravijo »Kamm« in ker »Kamm« pomenja v slovenščini »glavnik«, govore otrokom v šoli, da ima petelin glavnik na glavi! Ker nemški »schlägt« pomenja v slovenščini »tepe«, govore otrokom, da ura tepe!! Ker nemška beseda »Hatz« pomenja slovenski las, govore otrokom, da koze imajo lase.

To mora biti zabava za otroke — pravi teater — ko čujejo, da ima petelin glavnik na glavi, da ura tepe, a koza da ima lase! Cerkev, sodišče šola so menda kraji, kjer mora v prvi vrsti vladati resnost. Resen mora biti učitelj pred otroci. Če pa jim strelija take jezikovne kozle, postajale smešna figura. A tu se usiljuje usodno vprašanje: od kod naj pridejo vspehi pouka? Ali to hočejo ravno naši sovražniki, ki uživajo tudi pomoč raznih oblasti: šola bodi slaba, če je namenjena slovenskim helotom!

Domovinsko pravico sta zadobila gg. Ivan Mozetič iz Mirna pri Gorici in Katarina udova Kogoj, prej spadajoča v občino Grgar pri Gorici.

Za makedonske begunce so darovali nadalje:

Konsumno društvo pri sv. Mariji Magdaleni spodnji (na Kolonkoveu) 20 K, pevsko društvo »Slava« pri sv. Mariji Magdaleni spodnji 10 K, »Pogrebno podporno društvo pri sv. Mar. Magd. spodnji (Sv. Ana) 20 K, prej izkazanih 596 K 33 stot., skupaj 646 K 33 stot.

Opomba: Dosedaj smo delili doposlane nam darove mej možko blagotvornostno društvo in mej žensko društvo »Milosrdje« v Solji, kateri dve društvi podpirati le makedonske begunce na bolgarskih tleh; po uverjevanju gg. Orlovec in Stojančeva, katera sta se predstavila tržaškimi Slovencem na predvečerašnjem občnem zboru »Edinosti« trpé še večjo bedo makedonske družine, katere so ostale v Makedoniji ter so iste najbolj potrebne podpore; radi tega bomo od sedaj naprej delili darove na tri dele ter bomo pošiljali eno tretjino odboru, kateri nabira za Makedonce, kateri so ostali doma, ako darovalci ne odloči drugače.

Miklavžev večer pri sv. Ivanu se je vršil v vsakem oziru čestno. Udeležba je bila jako velika osobito če upoštevamo skrajno neugodno vreme. Nov svetoivanski možki, mešani in ženski zbor je zapel štiri pesmi tako lepo in ubrano, da so si morale vse ponavljati. Vsa čast vrlému pevskemu društvu; le tako vtrajno naprej! Igrica »Dve tašči« je jako ugajala in gg. igralci Odinal, Kjuder, Cink, Regent, Negode, Poniž, Jurkovič so izvršili svoje uloge točno in lepo. Konečni Miklavžev nastop pa je bil tako bogat, da ni bilo obdarovanja ni kraja ni konca. Povdarjati moramo še posebej, da gre vsa čast Svetoivančanom, da so sami napolnili prostrano dvorano, ker Tržačanom res ni kazalo priti v takem slabem vremenu.

Samomor. Pred letom dni se je družina Fernetič smatrala še srečno. Bli so štirje: oče, mati in dva otroka. Stanovali so v II. nadstropju hiše št. 8 v ulici Media. A pred 9 meseci je oče te male družine umrl po kratki bolezni. Oč tistega hipa je izginila iz te družine ona sreča, ki je prej vladala. A ne le sreča, tudi kruh je večkrat zmanjkal. Vdova — 39 letna Ivanka Fernetič — se je trudila na vse načine, da bi preskrbela kruha svojima otrokoma. Tako je šlo polagoma dalje: živeli so v bedi, a vendar so živeli. A neki pregovor pravi, da kadar te obišče nezgoda, le odprti jej vrata in okna na stečaj, ker zapirati bi bilo zastoj: povrne se k tebi gotovo. Tako se je povrnila tudi k tem nesrečnikom. Pred tremi meseci je žena obolela ter od tedaj ni mogla več preskrbljevati kruha svojima otrokoma. Od tedaj so živeli vsi trije ob usmiljenju sosedov. Bolezen nesrečne žene ni hotela končati. Ravno je skrbelo, kaj bo z otrokoma, ako bo ona še dolgo bolna in jima ne bo mogla zaslužiti kruha.

V tej skrbi, v tej tugi je reva storila večeraj usodepoln korak: odposlala je otroke, zaprla se v sobo ter izpila stekleničico strupa: fenilne kislone. Ko so nekateri sosede že nekoliko časa začeli ječanje v njenej sobi, so siloma odprli vrata ter vstopili v sobo, kjer so našli revo zvijajočo se v bolečinah na postelji. Jasno jim je bilo takoj, kaj se je bilo zgodilo. Poklicali so zdravnika se zdravniške postaje, a ko je ta prišel je bila reva že kakor mrtva. Zdravnik je skušal ohraniti jej življenje s tem, da jej je opral želodec, a ta poskus je ostal brezuspešen: kmalu po zdravnikovem prihodu je nesrečnica

izdihnila dušo. Zadnje njene besede so bile: »Sedaj bosta vsaj moja otroka preskrbljena, ker jih bodo sprejeli v sirotišnico!«

Otroka sta: 10 letni deček in 13-letna deklica.

Iz Aleksandrije v ulico Tigor. Včeraj je dospel v Trst iz Aleksandrije Lloydov parnik »Africa«. Na tem parniku se je pripeljal v Trst 51 letni sladničar Mihnel Milavec iz Logatca. Milavec bi se ne bil pripeljal v Trst, ampak se je moral, ker ga je poslal tamošnji avstro-ogrski konzulat na zahtevo ljubljanskega deželnega sodišča, katero hoče z Milavcem nekaj obračunati. Iz parnika so ga re-larji spremili v zapor v ulico Tigor.

Kozice. Nam se je sporočilo že pred par dnevi, da se je v neki hiši v ulici Giulia (blizu tramvaju) pojavilo nekaj slučajev kozic in da so dotično hišo zaprli, obbolele pa spravili v bolnišnico. Mi nismo omenjali tega, ker nismo bili povsem gotovi, koliko je resnice na stvari in smo se bali, da bi brez potrebe vznemirjali občinstvo. Sedaj pa potrja stvar tudi »Piccolo«, pravi pa, da se ni pripetil v tamkajšnji bližini noben nadaljni slučaj in da se obolelim že obrača bolezen na bolje. Dalje javlja »Piccolo« še o dveh družah, ali povsem lahkinih slučajih. Občinstvo opozorjamo vnovič na zavod za cepljenje kozic v ulici Petrarca in v ulici Andrea Palladi.

Po sklepu lista.

Smrt kneza Thurn-Taxis.

POŽUN 10. Umrli je FML knez Lamoral Thurn Taxis, imejitelj 9. huzarskega polka.

Državnozborna volitev na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 10. Na državnozbornske volitvi v dedesderskem volilnem okraju bil je s 5 g. rasovi večine izvoljen poslanec grof Sereny proti kandidatu Herbanu.

Trgovina.

Borzna poročila dne 9. decembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.08 $\frac{1}{2}$, angleške lire K 23.94 do 23.98, London kratak termin K 239.50—240.10, Francija K 95.05—95.35, Italija K 95.15—95.45, italijanski bankovci K 95.15—95.45, Nemčija K 117.05—117.35, nemški bankovci K 117.05—117.35, avstrijska ednosta renta K 100.40—100.70, ogrska krona renta K 98.80—99.20, italijanska renta K 101.90—102.30, kreditne akcije K 690.—693.—, državne železnice K 681.—684.—, Lombardi K 87.—89.—, Lloydove akcije K 764.—768.—, Srečke: Tisa K 329.50—333.50, Kredit K 477 do 481, Bodenredit 1880 K 293.—297.50, Bodenredit 1889 K 289.—293.—, Turške K 141.—do 143.—

Dunajska borza ob 2. uri popol.

	predvečeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.55	100.70
„ v srebru	100.40	100.50
Avstrijska renta v zlatu	120.70	120.70
„ v kronah 4%	100.55	100.70
Avst. investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	92.95	93.10
Ogrska renta v zlatu 4%	118.70	118.90
„ v kronah 4%	98.85	98.25
„ renta 3 $\frac{1}{2}$ %	90.75	91.45
Akcije nacionalne banke	1615.—	1615.—
Kreditne akcije	688.25	692.50
London, 10 list.	239.62 $\frac{1}{2}$	239.60
100 državnih mark	117.10	117.12 $\frac{1}{2}$
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.07	19.07
100 ital. lir	95.25	95.30
Cesarski cekini	11.52	11.52

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) 3% francoska renta 98.42, 5% italijanska renta —, španjki exterieur 89.35, akcije otomanske banke 60.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 742.—, Lombardi —, unificirana turška renta 89.50, menice na London 251.90, avstrijska zlata renta 102.70, ogrska 4% zlata renta 102.50, Länderbänk —, turške srečke 135.25, parizka banka 11.39, italijanske meridionalne akcije 707.—, akcije Rio Tinto 12.56, Mirna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89 $\frac{1}{4}$, Lombardi 3 $\frac{1}{2}$, srebro 26 $\frac{1}{4}$, španska renta 88 $\frac{1}{4}$, italijanska renta 103.—, tržni diskont 3 $\frac{1}{4}$, menice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —, Trdna.

Tržna poročila 9. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.69 do 7.70, za oktober od 7.58 do 7.60. Rž za april K 6.59 do 6.60, za maj — do —. Oves za april K 5.48 do 5.49, za maj K — do —. Koruza za maj K 5.14 do 5.15.

Pšenica: ponudbe srednje —; povpraševanje: poboljšano, mirno; prodaja 37.000 met st. nespremenjeno Druga žita nespremenjena. Vreme: oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za december 24 $\frac{1}{2}$, za marec 34 $\frac{1}{2}$, za maj 35 $\frac{1}{2}$, za september 36 $\frac{1}{2}$, mirno; kava Rio navadna loco 30.33, navadna reelna 34.37, navadna dobra 38.41.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.50 frk, za marec 42.50 frk.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za december 16.75, za januar 16.95, za marec 17.25, za maj 17.55, za avgust 17.95, za oktober 18.20. Mirno (Vreme: blago.)

London. Sladkor iz repe surov 8 $\frac{1}{2}$ Sh, Java 9.04 $\frac{1}{2}$ Sh. Mirno.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.50 do 66.50, za september K — do —, dec.-avg. 64.50 do 65.75, Concassé in Melapile promptno K 69.50 do 70.—, za sept. K — do —, dec.-avg. 67.30 do 67.80,

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bodoče dobave. Vzdržano; 10 st. znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za januar 15.—, za januar-april 14.90, za marec-junij 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 20.70, za januar 20.65, za januar-april 20.75, za marec-junij 20.85 (mirno). — Moka za tekoči mesec 28.30, za januar 28.15, za januar-april 28.15, za marec-junij 27.95 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 54.—, za januar 54.—, za januar-april 54.—, za maj-avgust 53.75 (mirno). Spirit za tekoči mesec 41.—, za januar 40.50, za jan.-april 40.50, za maj-avgust 40.50 (napeto). — Sladkor surov 88 $\frac{1}{2}$ usov nov 23—23 $\frac{1}{2}$ (mirno), bel za tekoči mesec 25.75, za januar 25.87 $\frac{1}{2}$ (stalno) za januar-april 26.25, za maj-avgust 27.12 $\frac{1}{2}$ (stalno-vitno), rafiniran, 58 $\frac{1}{2}$ —58.— Dež.

Trgovina se zaklanimi prašiči.

Predvečerašnjim je bilo pripeljanih na trg 7 in večeraj 80 prašičev, od kojih se je prodalo vse, boljše vrste po K 118, slabše pa po K 104—110.

Za božičnico. »Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu« razpošilja nastopno okrožnico:

Približujejo se veseli božični prazniki. Koga ne navdaja o tem najblže čustvo radosti v sredini svoje obitelji? Koliko dela in skrbi ima ta čas skrbna mati, da z vsakovrstnimi darovi razveseli svojo dobro in pridno deco! Taka mati je tudi naša ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu. Deco ima pri sv. Jakobu v šoli, a pri sv. Ivanu in v Rocolu v otroških vrtcih. To svojo pridno in izvečine ubožno deco preskrblja podružnica vsako leto s potrebno obleko in drugimi malimi darovi. Ker pa število orok snaša okoli 800, bomo imeli o tej prilike stroške. Da zmoremo zmagati potrebe naše šolske dece, nabiramo o tej priliki za običajno božičnico.

Odbor trž. ženske podružnice je sklenil, da razpošlje p. n. rodoljubom in rodoljubkam po mestu in deželi nakaznice s ponižno prošnjo, da iste vrnejo z večjim ali manjšim zneskom. Vsak še tako mal dar nam bo dobrodošeli.

Darove bomo objavljali v »Edinosti«, ter naj se jih blagovoli pošiljati podružnični blagajničarici, gospej Maši Grom v Trstu, ulica Foscolo št. 4.

Samo za 60 kr.

pol kile gosjega perja. To gorje perje je sivo popolnoma novo z roko skubljeno gotovo za porabo, pol kila stane samo 60 kr., boljše kakovostskamo 70 kr. Pošiljate na poskušnjo s petimi klg. se razpošilja po poštarnem povzetju. J. Krasa, trgovina z postelnim perjem, Smilhov pri Pragi (810). Zamena dovoljena.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

ZALOGA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)

vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Maranzini.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les ne osuši v to nalašč pripravljeneh prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, moderné sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTONI

GIESSHÜBLER

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z ozirom na predstoječo opustitev
trgovine
„AL NUOVO NEGOZIO“
(ex PIANO)
na borznem trgu št. 4
se prodaja cela še obstoječa zaloga manufakturnega
blaga in konfecij za gospo z jako velikim
popustom.

Rudolf Aleks. Varbinek
zaloga glasovirjev
najboljših tu- in inozemskih tovarn
Borzni trg št. 2. II. nadstropje
(nasproti sladličarne Urbanis).
Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor
tudi na obroke.
Konkurenčne cene

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso št. 47. — TRST.
Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlata-
nine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne
poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. **Cene zmerne.**

30 dni kredita vsakemu!
Največje in najmočnejše društvo sveta za izdelovanje prve vrste
ur na sidro od dvojnatega double zlata
The New Era Watch Co. v New Yorku.
mi je dalo nalog uvesti njih izdelke v Evropi.
Te originalne ameriške 14 karat. remonte ure na sidro
od dvojnatega double zlata imajo le najfinišni tek na sidro,
so preciznejše ure v pravem pomenu besede ter odgovarjajo
vsem zahtevam, katere se stavijo do dobro ideje ure.
Okrov ure iz 2 pristnih 14 karat. zlatih plošč, katere so
na notranji strani ojačene z neko mešano kovinsko zmesjo.
Kolesje je zaprto s posebnim drugim okrovom, tako da
ima ura 3 odskočljive pokrovice (Savonete). Te ure se niti
po 20 letih rabi ne razločujejo od teške zlate ure, ki velja
za pristnega zlata in le na notranji strani so utrjeni z
neko kovinsko zmesjo. K vsaki poslani uri dodamo tovarniško spricovalno o 3 letnem jamstvu za dober
tek in 20-letno jamstvo da se ura ne spremeni v barvi in da obdrži svoj zlati lesk. Da se te ure pravo-
upeljejo, postavili smo eno uram za gospode in dame le na K 30.— K vsakej uri se doda etvij.
Plačilni pogoji: Predplačilo ali povzetje K 18.— ostalih K 12.— po 30 dneh.
Krasne moderne veržice od dvojnatega double zlata za gospode in dame (tudi za okoli vratu) po
5 K, 8 K in 12 K. Vsako uro, koja ne ugaša se sprejme nazaj, tedaj brez rizika! Pošiljanje se vrši po
predplačilu ali povzetju ter je iste naslovljati na
M. Feith, Dunaj VII., Mariahilferstrasse 38.
Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov.

Potniki v Ameriko!
CUNARD LINE
prevažata potnike naravnost
iz Trsta v Novi-York
z brzim parobrodom „AURANIA“ z 1200 mesti III. razreda in z 300 salon-
mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 2000
mesti III. razreda in z 400 salon mesti II. razreda s kabinami.
Cena potne karte za vožnjo, hrano z vinom in vso postrežbo iz TRSTA v NOVI-YORK
III. razred, za osebo 180 K
Odhod iz Trsta
„CARPATHIA“ 15. decembra 1903. „CARPATHIA“ 2. februar. 1904.
„AURANIA“ 29. decembra 1903. „AURANIA“ 16. februar. 1904.
Natančneje razjašnjenja, vozne biljete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške po-
staje iz Nova-Yorka v notranja mesta Zedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbljuje
Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Co. - Trst**
Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.
Naslov za brzojave: **SCHRODERCO - TRST.**
Potniki naj se zglasijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za
vozne biljete!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Fromese izdaja k vsakemu šrobanju.
Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnučnje zapale
kuponse.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic.
Daje predjume na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.
Bor-ra naročila.
Podružnica v Spljetu
(Dalmacija).
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzigaja.
Promet s čeki in nakaznicami.

Zaloga obuvala.
Piazza Nuova št. 1. **M. MADRIZ** Via delle Poste št. 3.
— TRST —
Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn.
Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.
Ugodne cene.

Zadnji mesec.
Božična loterija
Srečkanje nepreklicno dne 29. dec. 1903
1500 dobitkov
razdeljeni v 100 glavnih in 1400 postranskih dobitkov v skupni
vrednosti **kron 50.000 kron**
glavni dobiček K 25.000 in nadaljnih dva druga dobitka po 5000 in 1000
se na zahtevo izplačajo po odbitku postavnega davka v gotovini.
Srečke po 1 krono
se vdobivajo v vseh menjalnicah, tobakarnah, loterijskih zbiralnicah kakor
tudi pri „Loterie-Bureau“, Spiegelgasse 15.

Novo trgovina z izgotovljenimi oblekami.
ALFRED VERNER
TRST. - Ulica delle Poste št. 1. - TRST.
Hlače od bombaža za delavce. — Blago za obleke po meri.
Velika množina hlače od močnega sukna od gld. 2,50 do 2.—
Velikanski izbor obleke za moške in otroke, površnje suknje, itd. Loden.

Prodajalnica rokovic in kravat.
A. HUBMAN
TRST Corso št. 19. TRST.
Rokovice glade, prve vrste za gospo, 2
gumba po gld 1.—
3 gumbi po gld 1.20
Rokovice iz švedske ali bele kože za prati,
3 gumbi po gld 1.20
Rokovice gleč z volneno podlago za go-
spode gld 1.60
od čista volne gld —.80
Rokovice glade za gospode (angleške vrste)
po gld 1.30 do 1.40
Rokovice pristne angleške po gld 1.80
za častnike gld 1.10, počastnike
70 novč.
Rokovice angl. od kože gld 1.80
Rokovice glade, dvojnati čev. 1.40
Izbor kravat najnovjše mode.
„Ciprija Parizien“ prah za gospo trdke Kielhauser
v Gradcu po 10 novč. zavitek.
Pranje in popravilje rokavic v 24 urah.
NB. Rokovice se poškušajo ter spreje-
majo naročbe po meri.

Urar F. Pertot Trst ulica della
Poste 3, vogal ul.
Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld.
naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten-
skih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsako-
vrstne ure po jako zmerni ceni.
30 malih stanovanj z eno sobo in
2 sobami in eno
kuhinja se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia
v hišah Stofla. Pisarna v ul. Giuliani št. 20A, I.
nadstr. od 1—2 in 5—7 pop.
Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.
Cementne plošče umeđene od 25 in 33
cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm
po K 2.— □ m.
Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne
boji nikake konkurence bodisi glede cene ali
kakovosti blaga.

Anton Skerl
mehanik
Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).
Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.
Internacionalna godba in petje.
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.
Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.
NB. V olajšanje nakupovanja se prod-
ajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Pavel Gastwirth
Trst, ulica Madonnina 3.
Zaloga pohištva, popolnih sob.
Dunaj—Trst.
Železno pohištvo, zrealo iz Belgije. —
Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, ši-
valni stroji za dom in obrt po najugodnejših
cenah.
**Zaradi odhoda iz Trsta se prod-
a**
po jako nizki ceni dve slovenski krčmi ter
zalogo dalmatinskega vina.
Pojasnila daje Anton Šorli Trgovinska
kavarna v Trstu.
Pozor kmetovalci!
Rudninski superfosfat, kostni
superfosfat in kaljivo sol
prodaja
so jako ugodnih cenah Konsumno
društvo v Ricmanjih p. Boršt.